GOVERNMENT DIPLOMA IN CO-OPERATION AND ACCOUNTANCY AND CERTIFICATE IN CO-OPERATIVE HOUSING MANAGEMENT

Monday, 27th May 2019

(Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

ACCOUNTS

PAPER - II

(*Version* – English and Marathi)

N. B. : (1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

(3) English version will be considered as authentic.

---

1. From the following Trial Balance of Pravara Co-operative Society, Ahmednagar as on 31st March 2019 and additional information, prepare Trading and Profit and Loss Account for the year ending 31st March 2019 and Balance Sheet on that date. 30

Trial Balance

Particulars	Debit (Rs.)	Particulars	Credit (Rs.)
Opening Stock	12,000	Sales	3,44,000
Purchases	3,27,000	Sales of empty bags	14,000
Carriage Inward	4,000	Returns outward	5,000
Salaries	12,000	Reserve Fund	10,000
Int. on Government Loan	720	Government Loan	6,000
General Expenses	1,400	Education Fund	1,000
Printing and Stationery	170	Share Capital	50,000
Cash in hand	4,840	Creditors	6,200
Cash at Bank	6,000		
National Saving Certificate	500		
Electricity	320		
Advances	850		
Debtors	5,600		
Dead Stock	800		
Building	60,000		
Total ..	4,36,200		4,36,200

Additional Information –

(1) Closing stock is valued at Rs. 18,000.

(2) Audit fee payable Rs. 500.

(3) Charge Depreciation at 10% on Dead Stock and 5% on Building.

(4) Make provision for Bad Debts Rs. 200.

(5) Authorised capital is Rs. 1,00,000 divided into share of Rs. 20 each.

2. (A) From the following information you are required to prepare Bank Reconciliation Statement as on 31st March 2019 in respect of Janta Sahakari Urban Credit Society, Pune. 10

(i) Bank overdraft as per cash book Rs. 30,000.

(ii) Cheque of Rs. 15,000 was deposited in Bank on 29th March 2019 and credited in passbook on 2nd April 2019.

(iii) Bank had charged interest Rs. 4,238 on 30th March 2019 which was not entered in the cash book till 3rd April 2019.

(iv) Bank had credited Rs. 6,000 in the passbook on 30th March 2019 toward quarterly interest on Term Deposit of society. This was entered in cash book on 2nd April 2019.

(v) A cheque of Rs. 26,000 was deposited in the bank on 25th March 2019, however the said cheque was dishonoured and hence debited the same in passbook on 30th March 2019. No entry of dishonoured cheque was passed in the cash book till 3rd April 2019.

(vi) Society paid electricity charge by cheque Rs. 5,210 on 20th March 2019. The same was presented in the bank and paid by the bank on 4th April 2019.

(B) What is Depreciation ? What is the need of providing Depreciation ? Describe the methods of depreciation. 10

3. (A) Rakesh accepted a bill for Rs. 10,000 drawn on him by Mahesh for mutual accommodation. Mahesh discounted the same with the bank for Rs. 9,800. He remitted half of the amount to Rakesh. On due date Mahesh remitted his share of amount to Rakesh who honoured the bill on presentation. 10

Pass the Journal Entries in the books of Rakesh and Mahesh.

(B) From the following financial statement, you are required to calculate – (i) Gross Profit Ratio, (ii) Net Profit Ratio, (iii) Stock Turnover Ratio, (iv) Current Ratio and (v) Liquied Ratio. 10

Trading and Profit and Loss Account ending on 31st March 2019

Particulars	Debit (Rs.)	Particulars	Credit (Rs.)
To Opening Stock	2,50,000	By Sales	18,00,000
To Purchases	10,50,000	By closing stock	1,50,000
To Gross Profit	6,50,000		
	19,50,000		19,50,000
To Administrative Expenses	2,30,000	By Gross profit	6,50,000
To Selling Expenses	1,00,000	By Profit on sale of fixed assets	50,000
To Finance Expenses	20,000		
To Net Profit	3,50,000		
	7,00,000		7,00,000

Balance Sheet as on 31st March 2019

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
50,000 Shares of Rs. 10 each	5,00,000	Land and Building	5,00,000
		Plant and Machinery	2,00,000
General Reserve	4,00,000	Stock	1,50,000
Sundry Creditors	2,00,000	Sundry Debtors	2,50,000
Profit and Loss A/c	1,50,000	Cash at Bank	1,50,000
	12,50,000		12,50,000

4. (A) Write short notes. (any two) 10

(1) Cost Accounting.

(2) Rectification of Errors.

(3) Management Accounting.

(4) Various types of Negotiable Instrument.

(B) Distinguish between any two of the following. 10

(1) Capital and Revenue Expenditure.

(2) Trial Balance and Balance Sheet.

(3) Cheque and Demand Draft.

(4) Valuation and Verification of Assets.

5. (A) State the following statements are *true* or *false*. 5

(1) Receipt and Payment account shows the amount of profit earned or loss suffered.

(2) Wage paid for erection of machinery should be debited to Wages Account.

(3) Closing Stock is valued at Market price.

(4) Debentureholders are the creditors of a business.

(5) Charitable institutions generally prepare Income and Expenditure Account.

(B) Fill in the gaps / blanks. 5

(1) Profit and Loss Account and Balance Sheet of Co-operative Society should be prepared in .... Form.

(2) Final Accounts should be prepared in .... days from the date of year ending.

(3) Donation to scholarship fund is a ....

(4) One on whom bill is drawn is called ....

(5) Donation Fund is shown on the .... side of Balance Sheet.

मराठी रूपांतर

पेपर क्र. २

लेखा

सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

(३) इंग्रजी माध्यमातील प्रश्नपत्रिका अधिकृत मानली जाईल.

---

१. प्रवरा सहकारी संस्था अहमदनगरच्या, दिनांक ३१ मार्च २०१९ च्या खाली दिलेल्या तेरीजपत्रकावरून तिचे दिनांक ३१ मार्च २०१९ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचे व्यापारीपत्रक, नफा-तोटापत्रक व त्या तारखेचे ताळेबंद तयार करा. ३०

तेरीजपत्रक

तपशील	नावे (रुपये)	तपशील	जमा (रुपये)
सुरुवातीचा माल साठा	१२,०००	विक्री	३,४४,०००
खरेदी	३,२७,०००	रिकाम्या गोण्यांची विक्री	१४,०००
खरेदीवरील खर्च	४,०००	खरेदी माल परत	५,०००
वेतन	१२,०००	राखीव निधी	१०,०००
सरकारी कर्जावरील व्याज	७२०	सरकारी कर्ज	६,०००
किरकोळ खर्च	१,४००	शिक्षण निधी	१,०००
छपाई व स्टेशनरी	१७०	भाग भांडवल	५०,०००
रोख शिल्लक	४,८४०	व्यापारी देणी	६,२००
बँकेतील शिल्लक	६,०००		
राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे	५००		
वीज खर्च	३२०		
आगाऊ रकमा	८५०		
व्यापारी येणी	५,६००		
मृत साठा	८००		
इमारत	६०,०००		
एकूण ..	४,३६,२००		४,३६,२००

तरतुदी —

(१) शेवटचा माल साठा रु. १८,०००.

(२) देय अंकेक्षण शुल्क ५००.

(३) इमारतीवर ५% व मृत साठ्यावर १०% झीज आकारावयाची आहे.

(४) बुडीत कर्जासाठी रु. २०० ची तरतूद करा.

(५) संस्थेचे अधिकृत भांडवल रु. १,००,००० चे असून ते प्रत्येकी रु. २० चा एक भाग असे विभागलेले आहे.

२. (अ) खालील माहितीवरून जनता सहकारी पतसंस्था, पुणे चे दिनांक ३१ मार्च २०१९ रोजीचे बँक पडताळापत्रक तयार करा. १०

(१) रोजकिर्दीप्रमाणे (कॅशबुकप्रमाणे) बँक ओव्हरड्राफ्ट रु. ३०,०००.

(२) दिनांक २९ मार्च २०१९ रोजी रु. १५,००० चा चेक बँकेत भरला आणि पासबुकात तो दिनांक २ एप्रिल २०१९ रोजी जमा झाला.

(३) दिनांक ३० मार्च २०१९ रोजी बँकेने रु. ४,२३८ व्याज आकारले. त्याची नोंद रोजकिर्दीत दिनांक ३ एप्रिल २०१९ पर्यंत झाली नव्हती.

(४) संस्थेच्या मुदत ठेवीवरील तिमाही व्याज रु. ६,००० बँकेने दिनांक ३० मार्च २०१९ रोजी पासबुकात जमा केले. त्याची नोंद रोजकिर्दीत दिनांक २ एप्रिल २०१९ रोजी केली.

(५) दिनांक २५ मार्च २०१९ रोजी रु. २६,००० चा चेक बँकेत भरला परंतु सदर चेक न वटल्यामुळे बँकेने पासबुकात दिनांक ३० मार्च २०१९ रोजी नावे टाकला. या चेकच्या अनादरणाची नोंद रोजकिर्दीत दिनांक ३ एप्रिल २०१९ पर्यंत झाली नव्हती.

(६) वीजबिलापोटी रु. ५,२१० चा चेक दिनांक २० मार्च २०१९ रोजी दिला. सदर चेक बँकेत दिनांक ४ एप्रिल २०१९ रोजी दाखल झाला व त्याचे पैसे बँकेने दिले.

(ब) झीज म्हणजे काय ? झीज आकारण्याची आवश्यकता स्पष्ट करून झीज आकारण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा. १०

३. (अ) महेशने परस्परांच्या सोयीसाठी राकेशवर रु. १०,००० ची हुंडी काढली. तिला राकेशने स्वीकृती दिली. महेशने ती बँकेकडून वटवून रु. ९,८०० मिळविले. त्याने हुंडीची निम्मी रक्कम राकेशला पाठविली. हुंडीची मुदत संपल्यानंतर महेशने त्याच्या हिश्श्याची रक्कम राकेशकडे पाठविली. मुदत संपल्यानंतर राकेशने हुंडीचा आदर केला. १०

महेश व राकेशच्या पुस्तकात नोंदी करा.

(ब) खालील आर्थिक व्यवहाराच्या आधारे — (i) सकल नफ्याचे प्रमाण, (ii) निव्वळ नफ्याचे प्रमाण, (iii) मालसाठा उलाढालीचे प्रमाण, (iv) चालू अनुपात व (v) तरल अनुपात ही गुणोत्तरे काढा. १०

दिनांक ३१ मार्च २०१९ रोजीचे व्यापार व नफातोटा खाते

विवरण	नावे (रुपये)	विवरण	जमा (रुपये)
सुरवातीचा माल साठा	२,५०,०००	विक्री	१८,००,०००
खरेदी	१०,५०,०००	शेवटचा माल साठा	१,५०,०००
सकल नफा	६,५०,०००		
	१९,५०,०००		१९,५०,०००
प्रशासन खर्च	२,३०,०००	सकल नफा	६,५०,०००
विक्री खर्च	१,००,०००	स्थिर संपत्तीच्या विक्रीवरील नफा	५०,०००
आर्थिक खर्च	२०,०००		
निव्वळ नफा	३,५०,०००		
	७,००,०००		७,००,०००

दिनांक ३१ मार्च २०१९ रोजीचा ताळेबंद (Balance Sheet)

देयता	रुपये	संपत्ती व मालमत्ता	रुपये
५०,००० भाग प्रत्येकी रु. १० चा एक याप्रमाणे	५,००,०००	भूमी व इमारत	५,००,०००
		यंत्रसामग्री	२,००,०००
राखीव निधी	४,००,०००	मालसाठा	१,५०,०००
विविध देणी (Creditors)	२,००,०००	विविध येणी (Debtors)	२,५०,०००
नफा-तोटा खाते	१,५०,०००	बँकेतील शिल्लक	१,५०,०००
	१२,५०,०००		१२,५०,०००

[मागे पहा.

४. (अ) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०

(१) परिव्यय लेखाकर्म.

(२) चुकांची दुरुस्ती.

(३) व्यवस्थापन लेखाकर्म.

(४) विविध प्रकारचे चलनक्षम दस्तऐवज.

(ब) फरक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन) १०

(१) भांडवली व महसुली खर्च.

(२) तेरीजपत्रक व ताळेबंद.

(३) चेक (धनादेश) व डिमांड ड्राफ्ट (धनाकर्ष).

(४) संपत्तीचे मूल्यांकन व सत्यापन.

५. (अ) खालील विधाने चूक किंवा बरोबर आहे ते सांगा. ५

(१) जमाखर्च खाते नफा किंवा तोटा दर्शविते.

(२) मशिनरी उभारण्यासाठी झालेली मजुरी, मजुरी खात्यात दाखवितात.

(३) अखेरच्या मालाचे मूल्यांकन बाजारभावाने केले जाते.

(४) कर्जरोखेधारक व्यापाराचे सावकार असतात.

(५) धर्मादाय संस्था उत्पन्न व खर्चाचे विवरण तयार करतात.

(ब) रिकाम्या जागा भरा. ५

(१) सहकारी संस्थेचे नफा-तोटापत्रक व ताळेबंद .... या नमुन्यात तयार केले जाते.

(२) अंतिम हिशोब पत्रके वर्षअखेरीच्या तारखेपासून .... दिवसांच्या आत तयार करणे आवश्यक असते.

(३) शिष्यवृत्ती देणगी निधीस .... जमा म्हणतात.

(४) ज्यावर बिल काढले जाते त्याला .... म्हणतात.

(५) झीजनिधी ही ताळेबंदाच्या .... बाजूला दाखविली जाते.